

Klatring

Dansk Bjergklub

Nr. 4, oktober 2003

Kalymnos

prioriterer klatreturister

Korsica

-en gammel drøm

Walker Spur

Khan Tegri

Hot Flashes

8b "Træt dans" af Flemming Rasmussen

I skyggen af Saddam

Klatring i Iran

Kunsten at vende om

Af Hans Bräuner-Osborne

Det er Kr. Himmelfarts ferie, og egentlig har Carsten Jensen og undertegnede meldt os til træffet i Nissedalen. Vi sidder dog på færgen til Puttgarten – vejruddisigten for Chamonix er simpelthen for god, og vi elsker begge vores isøksker højere end vores friktionssko. Målet er at lave mindst én top/rute på de fire dages ferie, inden vi atter skal på arbejde på mandag. Med blodet fortyndet 1:1 med Red Bull ankommer vi til Chamonix torsdag morgen. Vi bliver mindet om franskmændenes antipati for morgenmad og først efter flere forgæves forsøg lykkes det os at finde et sted, hvor de undtagelsesvis vil lave en pandekage til os. Efter lidt indkøb går det videre til guidekontoret. De er som sædvanlig super venlige og informative, men kan dog ikke give os den beta, vi havde håbet på. Det har sneet 70 cm den foregående uge, og folk er først nu ved at vende tilbage til bjergene – de har således ingen meldinger om ruternes tilstand p.t.. Vejruddisigten lyder dog stadigt på klart vejr med cumulus skyer og evt. torden om eftermiddagen, hvilket jo er tæt på perfekt. Dog vil det blive relativt varmt med 0° C isotermerne ved godt 3000 m – knap

så perfekt, da vi på forhånd har udset os Whymper Couloiren op til Aig. Verte. Selvom det er en af de letteste ruter til toppen, er den berygtet for stenfald og laviner, da den er sydvendt. Den er således bedst

All alpine climbers struggle with learning when to fail. It is one of the most difficult lessons. Every great climber turns back too soon on occasion - or wait too long to retreat, goes past the point of no return, and is forced to "fail upward". No formula determines the correct moment to fail. It can arrive upon shouldering the pack, it can arise fifteen pitches up an eighteen-pitch route, it can bite you after days of toiling upward. Self-knowledge usually solves the problem: You should fail and retreat before losing control of yourself.

**Mark F. Twight
Extreme alpinism**

at lave om natten og i koldt vejr. Vi får dog anbefalet flere andre ruter i området, som kan laves, hvis Whymper ikke skulle se god ud. Destinationen bliver således den gamle Couvercle hytte, der er vinter åben. Den normale tilgang til Couvercle er at gå op fra Montanvers togstationen, men vi vælger i stedet at tage liften op til Aig. de Midi og så køre ned ad Vallée Blanche på ski. Dårligt valg! Selvom der er faldet en del sne, og der stadig falder lidt, er snekvaliteten ikke god – det varme vejr gør sneen tung og våd, og det bliver kun værre efterhånden, som vi kommer nedad. Det hjælper heller ikke, at vi er kommet

sent af sted: klokken er blevet over 12, inden vi får startet. Der er en del spor, som dog forsvinder, da vi når til spalteområdet.... Jeg har heldigvis kørt ruten et par uger i forvejen og husker fint nok, hvor ruten går, men man ved jo godt, at spalter der er

Carsten på vej op ad stien mod Couvercle hytten. I baggrunden ses Leschaux gletscheren.

Carsten på den stejleste del af couloiren.

blevet dækket af den nye varme sne hurtigt ville kunne blive nærstuderet nedefra, hvis jeg husker forkert.... Sneen bliver mere og mere våd, og det går (for) langsomt fremad. Vi er på en flade ovenover spalterne, hvor det nye snelag nu er blevet så tyndt, at vi kan skimte det gamle spor nedenunder. Mens jeg kører fremad kommer den ufede fornemmelse, af at underlaget forsvinder under mig – der er kun ét at

gøre: holde farten så jeg ikke ryger ned sammen med det begyndende sneskred.... Carsten er ikke så heldig, og snart ser jeg ham på vej nedad fladen ovenpå et

sneskred. Han har situationen under kontrol, men bagefter sunder vi os lidt og bliver enige om, at det er urealistisk at nå Couvercle hytten denne dag. Vi er nået for langt til at det er fornuftigt at vende om, men heldigvis er der ikke langt til Requin hytten, så vi beslutter os for at tage derhen, selvom vi ikke ved om den har et vinter rum – ellers må den stå på bivi på læsiden af hytten.

Heldigvis er hytten åben, og der er flere andre klatrere der, så det bliver en hyggelig aften. Næste morgen er det skyfrit, som vejrudsigten havde lovet, og så er det jo bare med at komme afsted, inden det bliver for varmt. Nedad Vallée Blanche indtil Leschaux gletscheren møder Mer de Glace. Vi gemmer ski og skistøvler, og så er det fremad mod stien og stigerne, der leder op til Couvercle hytten. Det føles som snyd at bruge stigerne, men omvendt har jeg ikke lyst til friklatre ruten med den tunge rygsæk på ryggen!

Et par timer senere er vi ved hytten og kan nu nærstudere ruterne. Vi er ikke glade ved synet af Whymper couloiren. I forhold til de billeder vi har set i diverse guidebøger, ser den ret snefattig ud, og der er mange klipper i ruten som kunne gøre sneen/isen omkring dem usikker på deres varmesugende evne!

Skal – skal ikke? Et fransk reblag som vi havde mødt i Requin hytten har også Whymper som mål, og de synes heller ikke, at den ser for god ud. Skal – skal ikke? Carsten og jeg diskuterer frem og tilbage, og beslutter os et par timer senere til at opgive Whymper og vælger i stedet gå efter Les Courtes traversen. Kl. 3 står vi op, hurtig morgenmad, og så er det hen over Talefre gletscheren mod Les Courtes. Der er

ikke en sky på himlen og mælkevejen er så tydelig, som jeg aldrig har set den før. Månen er ikke stået op, men stjernerne lyser så meget op, at vi ikke engang får brug for pandelamperne. Fantastiske omgivelser, og det går hurtigt fremad. Efter godt en time står vi således ved couloiren, der leder op mod les Droits/Tour les Courtes. Jvf. guidebogen går der mange laviner i denne couloir, og det kan vi ved selvsyn konstatere. Couloiren er bred i starten og vel omkring de 30 – 35° hældning, men pga. lavinerne er underlaget meget ujævnt, og det tager således sin tid at komme fremad.

Efterhånden som vi nærmer os Tour les Courtes bliver det stejlere (40-45°) og vi får således endelig lejlighed til at finde vores elskede isøkser frem.

Solen er begyndt at stå op og maler Mont Blanc bag os i røde farver. Super flot og efterhånden bliver les Droits og Tour les Courtes også lyst op. Ruten går højre om Tour les Courtes og op til Col de la Tour des Courtes – det er en fed følelse at gå de sidste meter op til passet og pludselig få solens stråler direkte i ansigtet. Hurtigt ned med hovedet igen og på med solbrillerne.

Da vi når graten møder vi et fransk reblag, som er på vej ned. De har lavet Les Courtes fra Argentiere siden via North-East slopen og ser ikke for glade ud. Vi undrer os over, at de er bundet ind hér – og endnu mere over, at de kun har to meter reb imellem sig, men det må de jo om. Vi skal have fart på – solen varmer sneen op, og vi har stadig lang vej. Vi når først en fortop, hvor vi kan se graten mod les Courtes. Den ser god, men smal, ud og vi bliver

således enige om at binde os ind, selvom man altid kan diskutere det fornuftige i det, når man alligevel ikke har sikringer imellem sig. Men man kan jo altid lave det berømte hop ned på den anden side af graten hvis den anden falder....

Det bliver heldigvis ikke nødvendigt, og Les Courtes (3856 m) nåes i fin stil og sikke en fantastisk 360° panorama udsigt. Planen er nu at fortsætte ned på den anden side af toppen og klatre udenom gendarmerne Aig. Croulante og Aig. qui Remue. Begge traverser er ifølge guidebogen eksponeret, men kun 4. grads klatring, og så er det ellers videre til Col des Cristaux, hvorfra man skal følge et snefelt tilbage til Talefre gletscheren.

Vi kan ikke se ruterne på de to gendarmer eller snefeltet fra Les Courtes, men vælger at fortsætte ned ad graten mod dem. Gratens bliver nu betydeligt sværere: smallere, stejlere, med mindre sne og mere eksponeret for solen. Vi kommer dog til Aig. de Chenavier, hvor ruten fra North-East slopen

Har du check på provianten til turen?

Test en pakke med nye produkter til kostpris!

www.alpinafoods.dk

Alpina Foods er forplejning til aktive bjergbestigere og ekspeditioner. Du tilbereder - efter din egen opskrift - ernæringsrige, smagfulde, naturlige ingredienser, udviklet i Food Innovation Lab Aarhus i samarbejde med klubberne.

ACTIVE LIVING

ALPINA

F O O D S

www.eitnye.biz

“Fedt..... tænke tænke..... er man nu en kylling hvis man vender om eller er man endnu en sten på Argentiere kirkegården, hvis man fortsætter?”

Carsten på de sidste meter før Col de La Tour des Courtes og solens varme glød. Fotovinklen får det til at se lidt stejlere ud end virkeligheden.

møder graten. Og så er gode råd dyre.... Vi kan nu se Aig. Croulante og delvist Aig. qui Remue, men snefeltet er stadig skjult. Jeg går forrest og rådfører mig med guidebogen – ruten på Aig. Croulante er ikke nærmere beskrevet, og det ser ikke helt ufarligt ud. Der er en del sne på klipperne, så det vil blive mix/drytool. Ærgerligt, at jeg ikke har øvet det tidligere, da dette ikke er det optimale sted at øve sig..... Tiden går, sneen bliver hele tiden varmere, og så er det jo betryggende at vide at vores backup plan er at gå samme vej tilbage gennem lavine feltet,

der nu også bages i solen! Endvidere er man ikke i tvivl om, at forfatteren til guidebogen er englænder “If this route is used for descent in the afternoon beware of rockfall from the south side of Les Droites, some of which can be of major proportions”: Engelsk humor når den er bedst..... Hvis vi fortsætter vil vi være langsomme, da vi sikkert kommer til at oversikre traverserne. Vi kan stadig ikke se snefeltet og dermed vurdere risikoen for laviner og stenfald. Beslutningens time er kommet.... Bagfra lyder det fra Carsten, at han er frisk på at fortsætte, men at det også er fint med ham at gå tilbage – beslutningen er min. Fedt..... tænke tænke..... er man nu en kylling hvis man vender om eller er man endnu en sten på Argentiere kirkegården, hvis man fortsætter? Jeg

træffer beslutningen: vi vender om! Vi har nået vores top og det må så være det. Nu skal det bare gå stærkt. Vi laver hurtigt traversen tilbage og så er det ellers hurtigst muligt ned ad couloiren. Sneen er blevet blødere og man synker således mere i, men vi er hurtige. Halvvejs nede ad couloiren overhaler vi det franske reblag – de er stadig bundet ind med 2 m reb imellem sig! De hilser dog pænt, da vi passerer dem i overhalingsbanen og viser ikke tegn på at ville have hjælp – så vi trykker endnu mere på speederen. Nede på gletscheren igen – skønt – og så er det bare stille og roligt tilbage til hytten. Lang tid efter kommer den ene franskmænd og endnu længere tid senere kommer hans ven der næsten ikke kan slæbe sig af sted. Resten af aftenen ligner han en sten og den sjove rebføring havde således været short-roping – han havde ikke være fit nok.

Vi møder ikke det andet franske reblag der havde planer om Whymper, men hører fra andre at de fik fuldført ruten – sejt nok! Valgte vi så forkert ved ikke at lave den? Tja, ligesom at vi aldrig finder ud af om vi skulle have vendt om på Les Courtes, så bliver det spørgsmål også ubesvaret. Dagen efter går vi tilbage til vores ski og kører det sidste stykke af Vallée Blanche til Monteners toget. Liften op til toget kører selvfølgelig ikke, så vi får fornøjelsen af endnu en omgang stiger – denne gang med ski og støvler som ekstra bagage – skønnere workout findes ikke! Fedt at være tilbage i Chamonix og vi når lige at få en af de berømte Poco Loco burgere inden det atter går hjemad.

De 14 timers kørsel giver masser af tid til at overveje om vi traf de rigtige beslutninger og tænke på Mark Twights vise ord. Well, vi nåede vores mål om én top/rute, som samtidig var utrolig smuk, blev mange erfaringer rigere og fik vendt om før vi mistede kontrollen. Så alt i alt må det betegnes som en succes, og vi sidder begge med et stort smil på læberne, mens kilometertælleren høvler derop ad og blød til Red Bull forholdet igen nærmer sig 1:1.